

נובמבר 2025

מעו"דכן מימון ובנקאות

טיוטת חוק ההסדרים (התכנית הכלכלית לשנת 2026) - תחום הפיננסים והבנקאות

לקוחות יקרים,

משרד האוצר הציג לאחרונה את [טיוטת חוק ההסדרים](#) (התכנית הכלכלית) לשנת 2026, מסמך מקיף המאגד את השינויים המבניים אשר בכוונת הממשלה לקדם לצורך האצת הצמיחה במשק. הערות הציבור יתקבלו עד ליום 1 בדצמבר 2025. לאחר מכן, תוגש הטיוטה לדיון בממשלה המתוכנן ליום 4 בדצמבר 2025.

כחלק מהתכנית הכלכלית לשנת 2026 נכללו גם צעדים משמעותיים בתחומי הפיננסים והבנקאות, אותם נסקור בקצרה במזכר זה.

1. קידום התחרות בשוק הבנקאות- עידוד הקמת בנקים חדשים

הרפורמה מאמצת את **עקרונות תזכיר החוק לקידום התחרות בשוק הבנקאות** שפורסם על ידי משרד האוצר ביום נובמבר 2025. בקליפת אגוז, תזכיר זה מציע מתווה רישוי מדורג, שיאפשר לבנקים קטנים להתחיל את דרכם בהליך הדרגתי: הם יוכלו לפעול תחילה בהיקף מצומצם של שירותים ומוצרים, ולהתרחב בהדרגה לאחר עמידה בדרישות וביעדים שיוגדרו. בנוסף, מוצע בטיטת חוק ההסדרים לתת לבנקים חדשים הקלות מיסוי, באמצעות תיקון חוק מס ערך מוסף, באופן שיאפשר קיזוז מע"מ תשומות במהלך חמש השנים הראשונות לפעילותם. בנוסף, בשונה מתזכיר החוק האמור, מוצע גם מדרג גמישות ביחס לסירוב פתיחת חשבון עו"ש על ידי 'בנקים קטנים'.

עוד יובהר כי טיוטת חוק ההסדרים תאמץ גם עקרונות של תזכיר חוק שטרם פורסם, אשר ידון בפיקוח על תאגידי החזקה בגופים פיננסיים.

2. רפורמה בשוק האשראי לעסקים קטנים ובינוניים וטיוב מאגר נתוני אשראי

כדי להגביר את התחרות בשוק נתוני האשראי, הרפורמה מבקשת לשנות את האופן בו נאסף ומשותף מידע פיננסי על לקוחות ועסקים בישראל, באמצעות שני מישורים עיקריים:

א. **הקמת מאגר אשראי עסקי** - למאגר נתוני האשראי ללקוחות הפרטיים שהחל לפעול בשנת 2019 הייתה השפעה מובהקת בצמצום היתרון התחרותי שהיה למערכת הבנקאית שהחזיקה בנתוני הלקוחות ומחקרים הוכיחו כי צמצם באותם משמעותי את פרמיית "הלקוח השבוי" ששילמו לקוחות פרטיים שנטלו אשראי מהבנק שבו התנהל חשבון העו"ש שלהם. באופן דומה, מוצע לתקן את חוק נתוני אשראי, התשע"ו-2016, כדי להקים מאגר נתוני אשראי ייעודי לתאגידים ולהגביר את התחרות גם באשראי לעסקים קטנים ובינוניים. מאגר זה יכלול מידע גם ממקורות כמו רשות התאגידים והמוסד לביטוח לאומי. מטרת המאגר העסקי יתוקנו כך שיבטיחו את השמירה על סודותיהם המסחריים של התאגידים. לשם כך, התיקון המוצע יכלול, בין היתר, ביטול הסדר אי-הכללה לבקשת לקוח, ביטול מגבלות על שימוש בנתונים לפיתוח מודלים

סטטיסטיים וביטול החובה למסור הודעה ללקוח על תחילת איסוף נתונים. בנוסף, מודל חיווי האשראי יותאם לאופי העסקי של תאגידים, ויאפשר גמישות בעת החיווי. **מדובר בצעד משמעותי בקידום התחרות והנגישות לאשראי עבור עסקים קטנים ובינוניים אשר יצמצם את הפער עבור גופים חוץ בנקאיים בהעמדת אשראי לתאגידים אלה.**

ב. **טיוב מאגר נתוני האשראי ללקוחות פרטיים** - מוצעים מספר שיפורים למאגר נתוני האשראי הקיים ליחידים, בהתאם לתזכיר חוק נתוני אשראי, התשע"ו-2016 שפורסם בשנת 2021 וזאת במטרה לשכלל את שוק האשראי למשקי בית ולהגביר את יעילות המאגר. השינויים כוללים, בין היתר, את הרחבת השימוש שנותני אשראי יכולים לעשות בדוחות אשראי לפיתוח ותיקוף מודלים (בכפוף להסכמת הלקוח והסרת פרטים מזיהוי) ואת השימוש בהסכמת הלקוח למסירת דוח אשראי גם להבטחת קיום תנאי העסקה וגם ביחס לעסקאות אשראי קודמות של הלקוח בנסיבות מסוימות. בנוסף, מנגנון חיווי האשראי יורחב כדי לספק הערכה מפורטת יותר של סיכויי הפירעון וגם במנגנון זה יהיה ניתן להשתמש לשם הבטחת קיום תנאי העסקה (ולא רק לשם התקשרות בעסקה חדשה).

3. קידום התחרות בשוק מתן הערבות

כיום הוראות דין רבות מעניקות לבנקים יתרון מובנה בכך שהם מחייבים העמדת ערבות בדמות ערבות בנקאית בלבד, אשר הוצאה על ידי בנק ישראלי (ורק במקרים מסוימים ניתן גם לקבל פוליסת ביטוח שהוצאה על ידי מבטח). טיוטת חוק ההסדרים מציעה **לתקן שורה ארוכה של חוקים במקומות בהם קיימת דרישה להנפיק ערבות בנקאית** וזאת במטרה לאפשר לגופים פיננסיים מפקחים נוספים, כגון חברות אשראי, חברות ביטוח ונותני שירותי תשלום בעלי חשיבות יציבותית להנפיק ערבויות במקום הערבויות הבנקאיות הנדרשות כיום. אחד התיקונים הבולטים המוצעים בטיטוט חוק ההסדרים הוא תיקון **חוק המכר (דירות) (הבטחת השקעות של רוכשי דירות), התשל"ה-1974**, כך שפרט לערבות בנקאית ופוליסת ביטוח יהיה ניתן גם להעמיד סוגי ערבות נוספים לטובת רוכשי דירות. תיקון זה יכול להתפתח לכדי שינוי שוק משמעותי, אולם סביר כי השלמתו תדרוש הסדרים משלימים ביחס לדרישות יציבות והלימות ההון שיידרשו מהגופים מעמידי הערבויות.

4. צעדים למלחמה בהון השחור

טיטוט חוק ההסדרים מציעה מספר תיקונים לחקיקה הקיימת במטרה להגביר את האכיפה הכלכלית ולצמצם את השימוש במזומן, אשר לפי טיוטת החוק מהווה כלי מרכזי בפעילות בלתי חוקית הקשורה לפשיעה והעלמות מס. בין היתר, **מוצע לאסור על החזקת מזומן בסכום העולה על 200,000 ₪**. כמו כן, המגבלה הקיימת בחוק לצמצום השימוש במזומן, תשע"ח-2018 על עשיית עסקאות במזומן (העומדת על סכום שמעל 6,000 ₪) - **תורחב ותחול גם על החלפת שיקים למזומן, לרבות ניכיון שיקים על ידי גופים פיננסיים מפקחים**. בנוסף, תוטל חובת דיווח מורחבת על נותני שירותים פיננסיים לרשות המיסים, שתכלול דיווח לא רק על פעולות מעל 50,000 ₪ כפי שנדרש כיום, אלא גם על מקרים בהם לא בוצעו פעולות כאלה אך התקיימו תנאים אחרים, במטרה להגביר את הציות ולספק תמונה מלאה. הנתונים יישמרו שבע שנים (במקום שלוש), הן לצורך שומה אזרחית והן במישור הפלילי.

בברכה,

פישר (FBC & Co.)

אנו נמשיך לעקוב אחר התפתחות חוק ההסדרים ועומדים לרשותכם בכל שאלה או הבהרה ונשמח לסייע ככל הנדרש.

03-6944131

03-6944249

mkimhi@fbclawyers.com

dlavy@fbclawyers.com

עו"ד מירי קמחי

עו"ד דקלה לביא-פישר

הכלול באגרת מידע זו הוא מידע כללי בלבד, הוא אינו חוות דעת משפטית או ייעוץ משפטי ואין להסתמך עליו. כל הזכויות שמורות לפישר (FBC & Co). להירשם למייל זה או להסרה מרשימת התפוצה: news@fbclawyers.com